

УДК 657.372.3

Комарницька Н.-ст. гр. ОА-34

Національний університет "Львівська політехніка"

ДОСЛІДЖЕННЯ НЕДОЛІКІВ І ПЕРЕВАГ МЕТОДІВ НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Науковий керівник: асистент Гурська О.М.

Основні засоби є одним з основних елементів у балансі практично будь-якого підприємства. Визначальними чинниками, які впливають на залишкову вартість, є вибраний метод амортизації, строк корисного використання об'єктів та встановлена ліквідаційна вартість. Але ці питання не регламентуються стандартами і в практичній діяльності вирішуються зовсім не з позицій доцільності, а з намаганням мінімізувати витрати часу та фінансів, обираючи найпростіші варіанти. Не існує єдиної думки щодо найкориснішого або найдоцільнішого з методів.

Амортизація – систематичний розподіл вартості, яка амортизується (первісна мінус ліквідаційна вартість), необоротних активів упродовж строку їх корисного використання (експлуатації). Нарахування амортизації може здійснюватися такими методами: прямолінійним, виробничим, зменшення залишкової вартості, кумулятивним, прискореного зменшення залишкової вартості. Прямолінійний метод застосовують для амортизації ОЗ, знос яких не залежить від обсягу виробництва (будівлі адміністративного призначення, виробничі цехи). Переваги: простота розрахунку амортизації; можливість рівномірного розподілу амортизації в кожному звітному періоді, що зручно для зіставності собівартості продукції, яка випускається, з доходами від її реалізації. Недоліки: не враховується моральний знос ОЗ і чинник зростання витрат на ремонт у міру їх експлуатації.

Метод зменшення залишкової вартості застосовують тільки тоді, коли передбачається наявність ліквідаційної вартості і коли потрібно накопичити кошти з метою заміни ОЗ у випадку їх морального старіння та інфляції. Переваги: упродовж перших років експлуатації об'єкта за допомогою нарахування амортизації накопичується значна сума коштів, необхідних для відновлення ОЗ. Недоліки: метод базується на порівняно складних математичних розрахунках і через це є не дуже зручним у використанні.

Кумулятивний метод застосовують, якщо продуктивність обладнання в перші роки експлуатації значно вища, ніж у наступні. Недоліки: сума зносу часто не узгоджується ні з фактичним використанням ОЗ, ні з обсягом виробленої продукції.

Метод прискореного зменшення залишкової вартості застосовують, якщо продуктивність обладнання в перші роки експлуатації значно вища ніж у наступні. Виробничий метод застосовують у випадку, коли інтенсивність використання об'єкта впливає на його експлуатаційні властивості і коли можливо визначити фактичний обсяг виробництва. Переваги: простота та раціональність розрахунку. Недоліки: неможливо або дуже складно визначити фактичний обсяг продукції, виробленої з використанням того чи іншого активу. Застосування податкового методу дає змогу зблизити бухгалтерський і податковий облік, але він є економічно не виправданий, оскільки не враховує реальних строків служби ОЗ; не дає можливості визначити залишкову вартість по об'єктах, де облік ведеться в цілому по групах. Дослідження методів амортизації є дуже актуальним, тому що дуже часто виникають проблеми з нарахування амортизації бухгалтерським і податковим методом і тому потрібно дійти єдиного висновку щодо вибору методу амортизації.